

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés az április 22 -28. közötti időszakra

Az előző hét elején, az országot elérő hidegfront kisebb mennyiségű csapadékot és lehűlést hozott. Április 15-én a hőmérséklet több helyen 0°C közelébe süllyedt (Abaújszántó, Tállya, Vámosújfalú), meteorológiai állomásaink közül csak a tarcali és az erdőbényei jelzett 0°C alatti hőmérsékletet (-0,1°C és -0,9°C). Ezt melegedés majd ismét lehűlés követte. A hét közepétől azonban újra melegszik az idő. Fagykárt nem tapasztaltunk az ültetvényekben.

Április 19-én a kis mennyiségű csapadék hullott borvidék nagyobb részén. A kivételt Sárospatak és Sátoraljaújhely környéke képezte, itt nem rögzítettek a mérőállomások csapadékot. A lehullott csapadék mennyisége 0,4 és 2,4 mm között alakult.

A talaj felső részének nedvességtartalma alacsony, a 0-20 cm-es rétegben 30% ez az érték. A 0-50 cm-es réteget tekintve 50-60% között alakul a nedvességtartalom, a mélyebb 50-100 cm-es részben viszont továbbra is jó a nedvesség ellátottság. A felső talajrétegből tehát jelentősebb mennyiség nedvesség hiányzik, szükség lenne a csapadék utánpótlásra. A talaj felső rétegét a gyakori szeles körülmények is szárítják. Amennyiben nem lesz változás, az a szőlő fejlődésére is negatívan hathat.

Az ültetvényekben jelenleg a támbereendezési munkák és telepítések zajlanak. Munkák kapcsán a törzstisztítás, hajtásválogatás elvégzésére kell készülniük a termelőknek, különösen a fejlettebb állományokban.

Sajnos látni a borvidék számos pontján műveletlen, metszetlen ültetvényeket. Amennyiben ez nem változik, akkor e parcellák növényvédelmi szempontból komoly problémát jelenthetnek majd.

Fenológia

A borvidéken heterogén a szőlő fejlettsége. Dülönként, művelésmódonként és fajtánként eltérések láthatóak az ültetvényekben. Egyes ültetvényekben még mindig rügypattanás vagy azt követő állapotában van szőlő, máshol azonban már két-három kiterült leveles hajtásokat vannak többségben. Itt a egyes hajtások hossza már eléri a 10 cm-t.

Tarcál Bakonyi dülő, Furmint T92-es tőke

Kórokozók

A lisztharmat fertőzés elindulásához szükség van bizonyos hőmérsékleti és csapadék viszonyokhoz (illetve a jelenlegi alacsony páratartalom is kedvezőtlen számára) és megfelelő fenológiai állapothoz. Ezek az elmúlt időszakban eddig nem valósultak meg, így az aszkospóra szóródás sem indult el. A peronoszpóra számára továbbra is kedvezőtlenek az időjárási körülmények. Jelenleg a védekezés nem szükséges.

Tarka szőlómoly

A tarka szőlómoly rajzásában a múlt hét közepén, a lehülésnek köszönhetően visszaesett a fogott egyedek száma. A melegedést követően azonban újra nőtt a csapdába repülő egyedek száma. A védekezés jelenleg nem indokolt a kártevő ellen.

Tarka szőlómoly hím egyedek a feromoncsapdában

Rügykárosítók (ékköves faaraszoló, bagolylepkék)

Újabb kártételt nem észleltünk az elmúlt napokban. A szőlő egyre inkább kinő az érzékeny fenológiai állapotból, így további károsításra nem kell számítanunk. A védekezés nem indokolt.

Rügykárosítás 2020.04.14-én

Atka

A tél végén feldolgozott mintákban nem találtunk szőlő-gubacsatkát, a szőlő-levélatka egyedszáma pedig visszaesett az előző év eredményéhez képest. Ez azonban nem azt jelenti, hogy

nem kell odafigyelnünk az atkákra. Kísérjük figyelemmel a hajtások fejlődését és a kártevők jelenlétét. A szőlő fiatal levelein károsíthatnak a különböző atka fajok. Indokolt esetben szükséges lehet a növényvédő szeres beavatkozás. Kisebb mértékű fertőzés esetén emelt dózisú kénnel gyéríthetjük az atka állományt, erősebb fertőzés esetén speciális atkaölő készítmények alkalmazása lehet majd indokolt. Alkalmazható hatóanyagok: abamektin, etoxazol. A védekezés során a kén készítményeket kiegészíthetjük olajos készítménnyel (pl. narancsolaj). Valamint a már betelepített ragadozó atkák szabályozhatják a fitofág atkák egyedszámát.

Szőlőtripsz

A tél végén megvizsgált mintákban nem találtunk szőlőtripsz egyedeket. Ennek ellenére figyelni kell erre a kártevőre is. A szőlőtripsz az elmúlt években több ültetvényben okozott gondot a vegetáció elején. Szívogatásuk következtében a hajtáson, a levélen és levélnyélen parás foltok jönnek létre. A leveleken, a szívogatás helyén, a levél fejlődése megáll vagy lelassul, majd a károsítás helyén szabálytalan formájú lyukak alakulnak ki. Komolyabb méretű károsítás esetén a hajtások rövid ízközüek és kisméretűek, a levelek a színük felé kanalasodnak, szélük pedig megbarnul. Ha a szőlő néhány leveles állapotában az időjárásban lehülés következik be a növény fejlődése lelassul, akkor az a tripsz-kártétel erősödését okozhatja. Védekezni akkor indokolt, ha egy 3-4 leveles hajtáson 2-3, vagy több tripsz található. Szőlőben nincs olyan növényvédőszer, amely szőlőtripsz ellen engedélyezve lenne. Azonban korábbi vizsgálatok alapján három hatóanyag hatékonynak bizonyult a kártevővel szemben: narancsolaj (ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett), spinozad (ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett), abamektin.

Vad

A szőlő fakadását követően a fiatal hajtásokat károsíthatja a vad. A kártétel bekövetkezését az elmúlt hetek száraz, csapadékszegény időjárása elősegítheti. A vadak táplálék- és nedvességforrás gyanánt kereshetik fel az ültetvényeket. Különösen az erdő közeli parcellákban számíthatunk kártételre. Távoltartásukra használhatunk emberi haját, valamint állati zsiradék, vagy perlit/fakatrány/etil-merkaptán hatóanyagú készítményeket.

Gyomszabályozás

Az ültetvényekben jelenleg a tyúkhúr, pásztortáska, piros árvacsalán és veronika fajok szőnyegszerű borítottsága figyelhető meg. A száraz időjárás a gyomok fejlődésére is kihat. Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Évelő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijutathatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.04.14-20.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	11,6	2,4
Sátoraljaújhely Szemszúró	11,2	5,5
Hercegkút Hosszúhegy	11,4	6,1
Tolcsa Nyakvágó	11,4	5,2
Erdőbénye Lócse	11,1	10,3
Vámosújfalú Rány	11,4	7,1
Olaszliszka Haraszt	11,9	9,4
Szegi Poklos	11,8	9,8
Tarcal Bakonyi	11,4	6,2
Tokaj Hétszőlő	12,5	6,4
Bodrogkeresztúr Dereszla	11,7	9,3
Mád Juharos	11,9	8,8
Mád Úrágya	11,8	8,9
Tállya Nyergesek	10,9	8,3
Abaújszántó Kassaváros	10,9	7,2

Várható időjárás 2020.04.22-28.

A következő napokban is kellemes tavaszi időjárásban lesz részünk. Napközben a hőmérséklet 16-20°C körül alakul majd. A esti, hajnali órákban a hőmérséklet 5-10°C között lesz. Kisebb mennyiségű csapadékra (1-2 mm) szombaton számíthatunk. Ezt erős szellőkések kísérik majd, akár a 70 km/h-t is elérhetik.

Pablczki Bence
növényorvos